

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра історії та теорії національного і
міжнародного права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри історії та
теорії національного і
міжнародного права
Надія ЗАДОРЖНЯ


«09» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логіка

спеціальність 081 Право
ступень вищої освіти бакалавр

Історико-юридичний факультет

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з курсу «Логіка» для студентів 1 курсу історико-юридичного факультету за спеціальністю 081 Право.

Розробник:

Задорожня Надія Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри історії та теорії національного і міжнародного права

Протокол від «09» вересня 2019 року №2

Завідувачка кафедри історії та теорії національного і міжнародного права

НН
(підпис)

Надія ЗАДОРЖНЯ
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>08 Право</u> (шифр і назва)	<u>Обов’язковий компонент</u> (за вибором)	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: <u>081 Право</u>	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Ступень вищої освіти: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		22 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		50 год.	82 год.
		Вид контролю:	
		<u>диф.залік</u>	<u>диф.залік</u>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 1/1,5

для заочної форми навчання – 1/10,25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу:

Дати студентам основи знань про логічність міркувань, висловлювань, питань і відповідей, аргументації, навчити логічно мислити, міркувати і висловлюватись.

Завдання курсу:

теоретичні:

- визначення і структура міркування;
- суть і види логічних помилок;
- суть і типи висловлювань;
- основні закони логіки висловлювань;
- суть логіки висловлювань і схеми правильних міркувань;
- суть і визначення дедукції й індукції;
- схеми умовиводу за аналогією;
- суть логічного аналізу питань і відповідей;
- суть і види аргументації і спростувань;

практичні:

- здійснювати логічні операції з обсягами і змістом понять;
- використовувати методи таблиць істинності й аналітичних таблиць для доведення істинності висловлювань і правильності міркувань;
- здійснювати переклад висловлювань природної мови на мову логіки предикатів;
- робити умовиводи за аналогією, проводити аналіз питань і відповідей, аналізувати міркування з точки.

Програмні компетентності:

ЗК:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність бути критичним і самокритичним.

СК:

- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- володіти базовими навичками риторики.

Міждисциплінарні зв'язки:

Міждисциплінарні зв'язки логіки використовуються більшістю гуманітарних і юридичних дисциплін, а її дослідження є базовими для юридичної науки і правової практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЛОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИКА.

Тема 1. Логіка як наука: основні поняття.

Поняття логіки. Логіка формальна і неформальна. Результативність логіки. Форми мислення. Форми пізнання. Етапи розвитку логіки.

Тема 2. Основні формально-логічні закони.

Закон тотожності і типові його порушення. Закон несуперечності і його порушення. Закон виключеного третього і його порушення. Закон достатньої підстави і типові його порушення.

Тема 3. Поняття як форма мислення.

Поняття як форма мислення. Зміст і об'єм поняття. Види поняття. Відносини між поняттями.

Тема 4. Логічні операції з поняттями

Узагальнення та обмеження, визначення, розподіл, класифікація. Операції з класами: об'єднання, віднімання, перетин.

Тема 5. Судження як форма мислення.

Судження як форма мислення. Види і состав простих суджень. Класифікація категорических суджень. Поділ простих суджень за якістю. Поділ простих суджень за кількістю. Об'єднана класифікація простих категоричних суджень за якістю та кількістю.

Тема 6. Складне судження

Поняття складного судження (висловлення). Логічні сполучники та логічні операції кон'юнкція, диз'юнкція, імплікація заперечення.

Змістовий модуль 2. ЛОГІКА В ПРАКТИЧНОМУ ПІЗНАННІ.

Тема 7. Безпосередній дедуктивний умовивід.

Поняття умовивіду та його структура. Види умовивідів. Обернення судження. Перетворення судження. Протиставлення предикатів.

Тема 8. Простий категорічний силогізм.

Поняття простого категорічного силогізму та його структура. Правила термінів силогізму. Правила засновків силогізму. Фігури та модуси силогізму. Скорочений силогізм.

Тема 9. Правдоподібні міркування.

Структура гіпотетико-дедуктивного методу. Види умовиводів. Висування гіпотез (версія). Індуктивні умовиводи. Умовиводи за аналогією.

Тема 10. Основні теорії аргументації (доведення).

Поняття та структура доведення. Правила формально-логічного доведення. Пряме доведення. Непряме доведення. Поняття спростування та його види. Правила змістовного доведення

Тема 11. Класична логіка предикатів (загальна характеристика).

Пізнавальне значення і взаємозв'язок запитання і відповіді. Види запитань. Умови правильної постановки запитань. Види відповідей. Неправильні відповіді.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Логічна пропедевтика												
Тема 1. Логіка як наука: основні поняття	7	1	2			4	7					7
Тема 2. Основні формально-логічні закони	7	1	2			4	7					7
Тема 3. Поняття як форма мислення	8	2	1			5	8	1	1			6
Тема 4. Логічні операції з поняттями	10	2	1			7	10					10
Тема 5. Судження як форма мислення	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 6. Складне судження	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 1	50	10	10	0	0	30	50	2	2	0	0	46
Змістовий модуль 2												
Логіка в практичному пізнанні												
Тема 7. Безпосередній дедуктивний умовивід.	10	4	2			4	9	1				8
Тема 8. Простий категоричний силогізм.	8	2	2			4	9	1	1			7
Тема 9. Правдоподібні міркування	6	2	1			3	8		1			7
Тема 10. Основні теорії аргументації (доведення).	8	2	1			5	7					7
Тема 11. Класична логіка предикатів (загальна характеристика)	8	2	2			4	7					7
Разом за змістовим модулем 2	40	12	8	0	0	20	40	2	2	0	0	36
Усього годин	90	22	18	0	0	50	90	4	4	0	0	82

5. Змістові модулі навчальної дисципліни

Модуль 1. ЛОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИКА

ЛЕКЦІЙНИЙ МОДУЛЬ

1. Логіка як наука: основні поняття (1 год.)
2. Основні формально-логічні закони (1 год.)
3. Поняття як форма мислення (2 год.)
4. Логічні операції з поняттями (2 год.)
5. Судження як форма мислення (2 год.)
6. Складне судження (2 год.)

СЕМІНАРСЬКИЙ МОДУЛЬ

1. Логіка як наука: основні поняття (2 год.)
2. Основні формально-логічні закони (2 год.)
3. Поняття як форма мислення (1 год.)
4. Логічні операції з поняттями (1 год.)
5. Судження як форма мислення (2 год.)
6. Складне судження (2 год.)

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Логіка як наука: основні поняття (4 год.)
2. Основні формально-логічні закони (4 год.)
3. Поняття як форма мислення (5 год.)
4. Логічні операції з поняттями (7 год.)
5. Судження як форма мислення (4 год.)
6. Складне судження (6 год.)

Підсумкова тека: тест, термінологічний диктант

Модуль 2. ЛОГІКА В ПРАКТИЧНОМУ ПІЗНАННІ

ЛЕКЦІЙНИЙ МОДУЛЬ

7. Безпосередній дедуктивний умовивід (4 год.)
8. Простий категоричний силогізм (2 год.)
9. Правдоподібні міркування (2 год.)
10. Основи теорії аргументації (2 год.)
11. Класична логіка предикатів (загальна характеристика) (2 год.)

СЕМІНАРСЬКИЙ МОДУЛЬ

7. Безпосередній дедуктивний умовивід (2 год.)
8. Простий категоричний силогізм (2 год.)
9. Правдоподібні міркування (1 год.)
10. Основи теорії аргументації (1 год.)
11. Класична логіка предикатів (загальна характеристика) (2 год.)

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

7. Загальна класифікація безпосередніх умовиводів (4 год.)
8. Гіпотеза як форма розвитку наукового знання (4 год.)
9. Імовірнісні умовиводи (3 год.)
10. Доведення і спростування (5 год.)
11. Логіка науки (4 год.)

Підсумкова тека: залік

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Модуль 1. ЛОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИКА

ЛЕКЦІЙНИЙ МОДУЛЬ

- 3. Поняття як форма мислення (1 год.)
- 5. Судження як форма мислення (1 год.)

СЕМІНАРСЬКИЙ МОДУЛЬ

- 3. Поняття як форма мислення (1 год.)
- 5. Судження як форма мислення (1 год.)

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- 1. Логіка як наука: основні поняття (7 год.)
- 2. Основні формально-логічні закони (7 год.)
- 3. Поняття як форма мислення (6 год.)
- 4. Логічні операції з поняттями (10 год.)
- 5. Судження як форма мислення (6 год.)
- 6. Складне судження (10 год.)

Підсумкова тека: тест, термінологічний диктант

Модуль 2. ЛОГІКА В ПРАКТИЧНОМУ ПІЗНАННІ

ЛЕКЦІЙНИЙ МОДУЛЬ

- 7. Безпосередній дедуктивний умовивід (1 год.)
- 8. Простий категоричний силогізм (1 год.)

СЕМІНАРСЬКИЙ МОДУЛЬ

- 8. Простий категоричний силогізм (1 год.)
- 9. Правдоподібні міркування (1 год.)

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- 7. Загальна класифікація безпосередніх умовиводів (8 год.)
- 8. Гіпотеза як форма розвитку наукового знання (7 год.)
- 9. Імовірнісні умовиводи (7 год.)
- 10. Доведення і спростування (7 год.)
- 11. Логіка науки (7 год.)

Підсумкова тека: залік

6. Методи навчання.

Програма передбачає комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності бакалаврів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього бакалавра права з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й спілкування (зокрема, студенто-центроване, самостійне та проблемно-орієнтоване навчання). З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання.

Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології.

У програмі передбачаються такі методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (семінарські заняття, повна логічна характеристика понять, відношення між поняттями за допомогою кіл Єйлера, об'єднана кількісна та якісна класифікація та схема запису суджень, операції узагальнення понять, обмеження понять, поділу понять тощо);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування).

7. Методи контролю.

Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю:

- усні форми контрольних заходів (індивідуальне та фронтальне опитування, колоквіуми тощо);
- письмові форми контрольних заходів (термінологічні диктанти, тестування, написання доповідей тощо);
- елементи новітніх форм контролю (відповідь за опорним конспектом, опорною схемою або таблицею, виконання аналітичних, практичних завдань тощо);
- робота в малих групах.

Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, практичному методу контролю знань, зокрема: усним та письмовим екзаменам, залікам, колоквіумам, шляхом перевірки результатів самостійно виконаних завдань тощо.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

7.

Відповідно до *Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»* (наказом МОН №1379 від 12.12.18 р.) та *Освітньо-професійна програма «Право» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти* система оцінювання результатів навчання базується на таких основних принципах:

- обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;
- неупередженість – результати оцінювання мають бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, а критерії та методи оцінювання – єдиними для всіх, хто оцінюється;
- зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і абсолютно визначеною наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;
- корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, кого оцінюють, і бути внеском у здійснення завдань освітньо-професійної програми.

Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 29.03.2016 р. № 218-Д) визначає, що: оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється під час міжсесійного (поточного та атестаційного) та семестрового контролю знань студентів.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)

Студент в повній мірі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Усі практичні завдання виконано в повному обсязі та без помилок.

4 (добре)

Студент достатньо в повній мірі володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, під час усних виступів та письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Під час висвітлення окремих питань не вистачає достатньої глибини відповіді та аргументації, допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість практичних завдань.

3 (задовільно)

Студент частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно виконав половину практичних завдань.

2 (незадовільно)

Студент недостатньо володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки. Правильно виконав окремі практичні завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)

Студент відмінно володіє теоретичним матеріалом, його відповідь відзначається повторною і вичерпністю знання матеріалу; він виявляє вміння вмотивовувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. При викладі теоретичного матеріалу студент виявляє належний рівень логічності та доказовості, наявність самостійних міркувань і висновків, що свідчить, що він ознайомився з рекомендованою до курсу науковою літературою, а також запропонованою до опрацювання додатковою літературою і використовує здобуту інформацію при висвітленні питання. Теоретичні положення підкріплені конкретними прикладами. Студент уміє застосовувати теоретичні знання на практиці, пов'язуючи його з суміжними темами. Практичні завдання в аудиторії і задані додому виконав повністю. На додаткові запитання викладача відповідає чітко, послідовно, аргументовано. Студент уміє робити самостійні висновки, висловлює гіпотези, дискутує й аргументує, посилаючись на першоджерела.

4 (добре)

Студент знає проблемні питання, відповідь його повна й аргументована, свідчить про міцні знання матеріалу. У викладі використовує різні погляди вчених на обговорювану тему. Студент опрацював рекомендовану до курсу основну літературу, але у викладі матеріалу допускається помилки у визначенні значимості того чи іншого джерела. Чітко відповідає на поставлені викладачем додаткові питання, але не завжди підкріплює відповідь прикладами. Відповідь студента логічна, структурована. Проте допускає деякі неточності у формулюваннях узагальнень та висновків й у використанні понятійного апарату.

3 (задовільно)

Студент у викладі теоретичного матеріалу допускає деякі неточності, відповідь студента неповна, поверхова, недостатньо аргументована. Студент знає значну частину матеріалу, але ці знання мають не системний характер. На додаткові питання викладача не завжди дає правильну, точну відповідь. Знає стандартні дефініції, основну термінологію теми. У мові викладу трапляються граматичні і стилістичні помилки.

2 (незадовільно)

Студент не володіє знанням матеріалу, допускає неточності і помилки при посиланні на факти і приклади. На додаткові питання відповідає лише частково. Студент не обізнаний з рекомендованою літературою, тому не володіє термінологією і не здатен сформулювати дефініції. Мовлення студента відзначається бідністю, відчувається брак достатнього словникового запасу та відсутність сформованого понятійного апарату.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)

Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином.

4 (добре)

Студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань.

3 (задовільно)

Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел. При виконанні практичних завдань припускається помилок, виконані завдання оформлені належним чином, однак деякі завдання не виконані.

2 (незадовільно)

Студент у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Виконуються лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримуючись вимог при їх оформленні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ, ЯК ВИДУ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)

Завдання виконано в повному обсязі та студентом самостійно. Навчально-інформаційні уміння студента виражаються у роботі з підручником, володінні різними способами читання, складанню плану, підготовці рецензії та/або конспекту, вмінню користуватися бібліотекою, здійснювати спостереження, експеримент тощо. Навчально-інтелектуальні уміння студента під час виконання індивідуального завдання виражаються у визначені понять, аналізі, синтезу, порівнянні, класифікації, систематизації, узагальненні, абстрагуванні, вмінні відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо. Вміння застосовувати на практиці набуті знання виражаються у володінні умінням творчо-пошукової діяльності.

4 (добре)

Завдання виконано в неповному обсязі. Індивідуальне завдання студент виконав за консультацією викладача. Навчально-інформаційні уміння студента виражаються у роботі з підручником, володінні різними способами читання, складанню плану, підготовці рецензії та/або конспекту, вмінню користуватися бібліотекою. Навчально-інтелектуальні уміння студента під час виконання індивідуального завдання виражаються у визначені понять, аналізі, синтезу, порівнянні, класифікації, систематизації, узагальненні, вмінні відповідати на запитання. Студент демонструє вміння застосовувати на практиці набуті знання у стандартних практичних ситуаціях.

3 (задовільно)

Завдання виконано в фрагментарно. Індивідуальне завдання студент виконав за консультацією викладача. Навчально-інформаційні уміння студента виражаються у роботі з підручником, підготовці конспекту, вмінню користуватися бібліотекою. Навчально-інтелектуальні уміння студента під час виконання індивідуального завдання виражаються у визначені понять, аналізі, класифікації, вмінні частково відповідати на запитання. Студент демонструє уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань та здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.

2 (незадовільно)

Виконано окремі елементи індивідуального завдання. Рівень самостійності студента дуже низький. Навчально-інформаційні уміння студента виражаються лише у роботі з підручником. Навчально-інтелектуальні уміння студента під час виконання індивідуального завдання виражаються у частковому визначені понять та здатності на побутовому рівні відповідати на запитання. Студент має низький рівень сформованості фахових методичних вмінь, або не демонструє його взагалі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Зараховано

Обов'язкова контрольна робота студентів заочної форми навчання вважається зарахованою у випадку, якщо її зміст та оформлення відповідають наступним критеріям: відповідність основних положень роботи НПА; змістовність і конкретність викладення; достатня повнота викладення питання, тобто повністю розкрито явище або елементи досліджуваного процесу, розглянуто всі сторони проблеми; завершеність викладення кожної думки; виключення повторів; юридична грамотність; оформлення контрольної роботи відповідно до вимог; продемонстровано знання положень основної та допоміжної літератури, робота виконана відповідно до визначеного варіанту, правильно виконано практичне завдання.

Не зараховано

Обов'язкова контрольна робота студентів заочної форми навчання вважається не зарахованою у випадку, якщо її зміст та оформлення допускають наступні помилки: робота виконана не відповідно до визначеного варіанту, оформлено з суттєвим порушенням вимог щодо оформлення, зміст завдання розкрито фрагментарно, не виконано, або неправильно виконано практичне завдання, відсутні в тексті посилання та список використаних джерел.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ (приклад)

Час виконання 80 хвилин

Структура тесту

Тест складається з **30 завдань**, за які студент може набрати 45 тестових балів (кожна правильна відповідь оцінюється в 1,5 бали).

За умови успішного розв'язання тестових завдань, студент може набрати від 23 до 46 тестових балів. Студентові, який набрав від 1 до 22 тестових балів, тест не зараховується.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань

Оцінка «відмінно» – студент дав не менше 90% правильних відповідей.

Оцінка «добре» – студент дав не менше 70% правильних відповідей.

Оцінка «задовільно» – студент дав не менше 50% правильних відповідей.

Оцінка «незадовільно» – студент дав менше 50% правильних відповідей.

Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ	Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ
45	100	А відмінно	22	59	FX незадовільно
44	97		21	56	
43	95		20	52	
42	91		19	49	
41	89		18	45	
40	86	В добре	17	42	
39	84		16	38	
38	82		15	35	
37	80		14	34	
36	78	С добре	13	29	F незадовільно
35	76		12	26	
34	74		11	23	
33	72		10	21	
			9	19	

32	71	D задовільно		8	17	
31	69			7	15	
30	67			6	13	
29	67			5	10	
28	65			4	8	
27	64	E задовільно		3	6	
26	63			2	4	
25	62			1	2	
24	61			0	1	
23	60					

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАЛІКУ

<u>Зараховано</u>	<u>Відмінно А</u> <u>90-100 б</u>	Здобувач має глибокі, міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати основні дефініції, використовуючи наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми становлення і розвитку дисципліни. Має уявлення про структуру та характеристику основних положень дисципліни. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу положень дисципліни. Володіє здібностями до організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального та самостійного завдання, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.
	<u>Добре В</u> <u>82-89 б</u>	Студент має міцні, ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити деякі незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Знає основні проблеми становлення дисципліни. Володіє навчальним матеріалом, що висвітлює структуру та характеристику елементів дисципліни. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання, припускаючи при цьому незначні неточності. Володіє здібностями до організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального завдання, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.
	<u>Добре С</u> <u>74-81 б</u>	Здобувач знає програмний матеріал повністю, але допускає незначні помилки. Менш активно реалізує свої здібності щодо організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального завдання, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.
	<u>Задовільно D</u> <u>64-73 б</u>	Здобувач знає основні питання курсу, має уявлення про основні проблеми становлення та розвитку інформаційних технологій та комп'ютерних правових систем, але допускає помилки. В цілому його знання мають загальний, неглибокий і несистемний характер. Має деякі прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Відповіді студента часто не підкріплені знаннями дисципліни. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Не завжди в повній мірі може організувати самостійне вивчення окремих питань курсу, самостійне і творче виконання індивідуального завдання, а також самостійну роботу з науковою, навчально-методичною літературою.
	<u>Задовільно E</u>	Здобувач знає основні теми курсу, має уявлення про основні

	<u>60-63 б</u>	проблеми становлення та розвитку дисципліни, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Не здатний самостійно давати характеристику та оцінку основним поняттям та категоріям, не розуміє актуальності при використанні досвіду минулого.
<u>Не зараховано</u>	<u>Незадовільно FX</u> <u>35-59 б</u>	Здобувач має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
	<u>Незадовільно F</u> <u>1-34 б</u>	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

**Таблиця переведення оцінок з національної системи оцінювання
в 100-бальну при застосуванні середнього балу поточного, атестаційного і семестрового контролю**

Національна система та система ECTS	Середній бал	100-бальна система	Залік	Національна система та система ECTS	Середній бал	100-бальна система	Залік
Відмінно А	5,0	- 100 б.	Зараховано	Задовільно Е	2,9	- 60 б.	Не зараховано
	4,9	- 97 б.			2,8	- 60 б.	
	4,8	- 93 б.		Незадовільно FX	2,7	- 59 б.	
	4,7	- 90 б.			2,6	- 56 б.	
Добре В	4,6	- 89 б.			2,5	- 52 б.	
	4,5	- 87 б.			2,4	- 49 б.	
	4,4	- 85 б.			2,3	- 45 б.	
	4,3	- 83 б.			2,2	- 42 б.	
Добре С	4,2	- 81 б.			2,1	- 38 б.	
	4,1	- 80 б.			2,0	- 35 б.	
	4,0	- 78 б.		Незадовільно F	1,9	- 34 б.	
	3,9	- 76 б.			1,8	- 29 б.	
Задовільно D	3,8	- 74 б.			1,7	- 23 б.	
	3,7	- 73 б.			1,6	- 18 б.	
	3,6	- 71 б.			1,5	- 13 б.	
	3,5	- 69 б.			1,4	- 8 б.	
	3,4	- 67 б.			1,3	- 4 б.	
Задовільно Е	3,3	- 64 б.			1,2	- 3 б.	
	3,2	- 63 б.			1,1	- 2 б.	
	3,1	- 62 б.			1	- 1 б.	
	3,0	- 61 б.					

Оцінка з дисципліни за семестр, що виставляється у «Відомість обліку успішності», складається з урахуванням результатів поточного, атестаційного й семестрового контролю і оформлюється: за національною системою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS

100-бальна система	оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		екзамен, диференційований залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література.

Базова.

1. Бандурка О.М., Тягло О.В. Курс логіки. Підручник.-К.:Літера ЛТД, 2000.-160с.
2. Дуцяк І.З. Теоретичні засади логіки / І. З. Дуцяк; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Л.: Палітра друку, 2002. - 233 с.
3. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна) : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. Є. Конверський; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К. : Центр навч. л-ри, 2004. - 535 с.
4. Кремень В.Г. Логіка : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Кремень, С. М. Пазиніч, П. П. Резніков, О. Г. Романовський, Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ; Нац. техн. ун-т "Харк.
5. Карамишева Н.В. Логіка : Підруч. для студ.-правників / Н. В. Карамишева; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Л. : Вид.-полігр. фірма "Паіс", 2000. - 252 с.
6. Навроцький В.В. Логіка соціальної взаємодії : Моногр. / В. В. Навроцький. - Х. : Консум, 2005. - 202 с.
7. Павлов В.І. логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. К.: Центр учбова література, 2008.-408с.
8. Тофтул М.Г. Логіка: Посіб. для студ. вузів / М. Г. Тофтул. - К. : Академія, 1999.-336 с.
9. Карамишева Н.В. Логіка : Підруч. для студ.-правників / Н. В. Карамишева; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Л. : Вид.-полігр. фірма "Паіс", 2000. - 252 с.
10. Ткаченко А.А. Основи науки логіки : Навч. посіб. / А. А. Ткаченко, В. О. Толок. - Запоріжжя : Дике Поле, 2001. - 367 с
11. Титов В.Д. Логіка : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва, Ж. О. Павленко, Л. М. Шенгерій; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. - Х. : Право, 2005. - 207 с.
12. Хоменко І.В. Логіка для юристів : Підруч. / І. В. Хоменко; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К. : Юрінком Інтер, 2001. - 223 с.

Допоміжна.

1. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки : Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / К. К. Жоль. - К. : Либідь, 2002. - 151 с.
2. Навроцький В.В. Логіка соціальної взаємодії : Моногр. / В. В. Навроцький. - Х. : Консум, 2005. - 202 с.
3. Попович М.В. Логіка і наукове пізнання. – К.: Наук. думка, 1998.- 155 с.
4. Роженко М.М, Квантова логіка: Теорія. Історія. Філософія : Авториз., опрацьов. і доп. пер. з рос./М. М. Роженко, Н. М. Роженко. - К. : Укр. Центр духов. культури, 2000. - 308 с
5. Терентьева Л. Аксиома простого категоричного силлогизма с точки зору сучасної онтології / Л. Терентьева // Філософ. думка. - 2001. - № 5. - С. 57-73.
6. Тягло О.В. Логіка з елементами курсу критичного мислення : Навч. посіб. / О. В. Тягло; Ун-т внутр. справ. - Х. : Основа, 1998. - 152 с
7. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження / С. А. Фаренік; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. - К., 2000. - 338 с
8. Хандецький В.С. Нечітка логіка : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Хандецький, В. І. Редько, П. Я. Новак, Т. В. Пастушкін; Дніпропетр. нац. ун-т. - Д., 2005. - 230 с.

10. Інформаційні ресурси

Бібліотечний фонд ХДУ:

Бази даних власної генерації, що мають постійний безкоштовний повнотекстовий доступ в мережі Інтернет (відкритий доступ):

- Електронний каталог **eLibrary** (<http://elibrary.kspu.edu/>);
- Електронний архів-репозитарій наукових публікацій працівників та студентів Херсонського державного університету **eKhSUIR** (<http://ekhsuir.kspu.edu/>).

Доступ в локальній мережі університету з усіх IP – адрес:

- **Web of Science** (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>);
- **Scopus**
(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>);
- **Springer Link** (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>).

Організація доступу до відкритих інформаційних ресурсів (корисні посилання на Web-сторінці Наукової бібліотеки).

- **Українські журнали в SCOPUS та Web of Science**
(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/2013Academics/2013UJSc.aspx>)
- **Іноземні електронні ресурси вільного доступу**
(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/2013Academics/2016FreeAccess.aspx>)
- **Фахові періодичні видання**
http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_Periodika.aspx
- **Українські Інтернет-ресурси**
http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_link.aspx